
Tar tak i fastlegeordningens utfordringer

AKTUELT I FORENINGEN

LISE B. JOHANNESSEN

lise.berit.johanenssen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

2017 blir stående som året da fastlegenes fane ble hevet høyt. Det har vært snakket tydelig om utfordringene i fastlegeordningen – nå skal ord føre til handling.

LYTTER TIL MEDLEMMENE: Tom Ole Øren er glad for innspill og gode forslag for å møte utfordringene i fastlegeordningen. Foto: Lise B. Johannessen

– Fastlegene har ikke for vane å rope høyt. Men det siste året har vi gjort det. Mediene har lyttet, pasientene støtter oss, og nå har politikerne også begynt å forstå at vi er på vei mot en tiltakende fastlegekrise, sier leder i Allmennlegeforeningen Tom Ole Øren.

Det tverrpolitiske engasjementet rundt fastlegeordningen gir håp om at pasientene kan glede seg over en fastlegeordning som vil bli rustet for fremtiden. Stortinget har nå enstemmig bestemt at ordningen skal evalueres.

Turné med stort engasjement

For å få et best mulig grunnlag for å ta tak i problemene reiser Allmennlegeforeningen (Af) nå rundt til lokalforeningene for å drøfte fastlegeordningens utfordringer og mulige løsninger med medlemmer over hele landet.

– Det er enkelt å stadfeste et problem. Vanskeligere er det å finne løsningene, sier Øren.

– Vi har derfor prioritert å dra ut og snakke med medlemmene. Innspillene vi får er helt nødvendige for at vi skal gjøre jobben vår som tillitsvalgte, understreker han.

Sammen med en representant fra Jus- og arbeidslivsavdelingen i Legeforeningen har Øren, og av og til hele styret, de siste månedene reist på kryss og tvers for å få gode innspill og diskusjoner med medlemmer fra ulike steder i hele landet. Målet er å ha besøkt de fleste lokalforeningen og allmennlegeutvalgene i løpet av våren.

Gode og kloke innspill fra medlemmene

Øren forteller at medlemmenes tilbakemeldinger og gode engasjement er gull verdt.

– Som tillitsvalgte jobber vi for alle medlemmer og vi opplever et stort engasjement blant medlemmene når vi møter dem på deres egen arena. Flere steder har det vært flere enn hundre til stede på møtene, sier han.

– Vi reiser ut for å få beskrevet hvordan fastlegene opplever situasjonen slik at vi kan bruke dette i det videre arbeidet mot ulike aktører. Vi ønsker konstruktive og kloke innspill til våre utfordringer. Vi skal ikke lage løsninger alene, men vi skal fange opp alle gode innspill, ikke minst i distriktene, understreker Tom Ole Øren.

Han forteller at de ønsker mest mulig fakta og et bredest mulig grunnlag for å ta dette med i det videre arbeidet. Det gjelder både det som skal opp på Landsrådsmøtet i Tønsberg i slutten av april, og det de tar med i de videre forhandlingene.

– Både grasrota og Legeforeningen har samme mål: Vi vil skape en fastlegeordning hvor både legene og pasientene blir ivaretatt på aller beste måte, sier Øren.

Allmennlegeforeningen har en rekke forslag som de vil ta med til politikernes bord, løsninger de har kommet frem til ved å lytte til medlemmene.

– Det er de som vet hvor skoen trykker, understreker han.

Tre hovedutfordringer

– Fastlegeordningen trenger en markert fornyelse, og vi har tre store hovedutfordringer som vi vil følge opp videre, sier Tom Ole Øren.

Det gjelder rekrutteringssvikt og kollegaer som slutter i praksis, det gjelder økende arbeidsbelastning og det gjelder for dårlige rammebetingelser.

Fastlegene opplever økende arbeidsbelastning og tiltakende overføring av arbeid fra andre helseaktører, blant annet et økende antall kontroller av pasienter som tidligere ble utført på sykehusene. Samhandlingsreformen og fastlegeforskriften har også gitt økt arbeidsbyrde.

– Pasientene våre fortjener at vi har tilstrekkelig tid til å følge opp hver enkelt på en skikkelig måte. Det er faktisk det som er gullet i ordningen, og dette må vi foredle, sier Øren.

Når det gjelder rammebetingelsene er det først og fremst økende driftsutgifter som skaper utfordringer.

– Finansieringen må dekke våre kostnader bedre og gi bedre forutsigbarhet for yngre kolleger som vil begynne i fastlegepraksis, mener Øren.

– Vi er derfor tilfreds med at det planlegges en ny inntekts- og kostnadsundersøkelse (IKU). Statistisk sentralbyrå vil stå for selve undersøkelsen som er et felles prosjekt mellom Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), KS, Legeforeningen og RHF-ene. Vi håper undersøkelsen vil være klar til årets normaltarifforhandlinger, sier han.

Publisert: 5. februar 2018. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.